

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Byen, hvor Drikkepenge-Systemet er drevet til det yderste*

Forrás: .....

Aftenposten

(Hely)

1927. 7. 3.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

"1927"

Személy

Byen, hvor Drikkepenge-Systemet er drevet til det yderste.

Budapest-Brev fra Carl Muusmann.

BUDAPEST HAR I DISSE DAGE sit mest straalende Smil paa, og man so-ler sig rigtig ovenpaa en lang, kold, regnfuld Periode.

Thi Publikum forstaaer at disse i Buda-pest. Man mærker, at man allerede be-gynder saa smaat at nærme sig Orienten.

Portovskafeerne, Kaffeusene — Ka-vehaz — med deres Is-Kaffe i Glas og deres sagte Musik spiller derfor en stor Rolle baade om Dagen, om Aftenen og om Natten.

Thi i selve Budapest har Kafeerne in-gen bestemt Lukketid; de holder aabent saa længe der er Gæster, selv om det kun er et Par Stykker.

Hjemme i København har vi jo nu ogsaa en ungarsk Kafé. Den har vakt en vis Opsigt ved at afskaffe Drikkepen-gesystemet og at paaligne Gæsterne en fest Procentafgift. At det netop er Un-garn, der har været Foregangsmand paa dette Omraade, forstaaer man, naar man har været i Budapest.

Thi her er Drikkepengesystemet en fuldständig Svøbe og antager i de større Kafeer rent ud fantastiske Former.

Først er der Garderobe, saa er der

en særskilt Tjener for Cigarer og en for Kager og Dessert, endelig er der Musi-ken og Piccoloen foruden selve Betalings-akten, der foregaar i samlet Angreb: „Zahlkelneren“ rykker frem med sit Regnebræt ledsaget af to Gefreitere. Ef-ter at han selv har modtaget, hvad han skal have, trækker han sig fornemt til-bage i sin sorte Selskabsdragt og peger paa sine to hvidklædte Slaver, af hvilke den ene har bragt Maden, den anden Øllet eller Vinen.

Besøger man en Restaurant, hvor og-saa Brodet sælges særskilt eller hvor Bordene er nummererede, kommer man op paa en halv Snes tjenende Aander, der hver for sig skal have lidt, hvad der bliver meget.

Budapest har lidt stærkt under Revo-lutionen. Man ser det overalt i Gaderne, hvor Stenbroen tydeligt nok har været

brækket op, og hvor man ikke er kom-met i Orden endnu. Skønt der ogsaa er andre Byer, hvor der kan være et følt Roderi om Sommeren i Gaderne, saa fø-ler man, at det her har dybere Aarsager.

Betegnende for Situationen paa Færd-

selsomraadet er da ogsaa et Billede, der fandtes forleden i et satirisk Blad, med følgende Tekst:

— Det er godt gjort af denne Lind-bergh!

— Aa hvad! Man maa da sagtens kunne flyve over Atlanterhavet; nej, prøv at køre ud til *Lindenberg* i Automobil!

Denne Klage over Vejenes Slethed i den smukke Omegn er ens for Wien og Budapest. Men det koster mange Penge at afbøde Mangelen, der skyldes Over-strabadsering under Krigen.

Derimod maa man beundre det over-ordentlig smukke Omnibusmateriel, der er anskaffet til flere af de mest trafike-tede Linier, med herlige Udsigtspladser oven paa.

I det hele og store maa man sige, at Budapest i det Ydre ikke har forandret sig meget siden Krigen.

Navnlig i disse Dage virker den næ-sten ganske uforandret, fordi der er Au-tomobildroskestriker, og alle de gamle Hestekøretøjer er kommet frem og blan-der sig i Arbejdskørselen som for stør-ste Delen her endnu besørget med Heste, der gennemgaaende er udmærket holdt.

Hvad der ogsaa virker med til Gen-kendelsen, er Bybudene.

Disse Bybude, der ellers næsten er forsvundet overalt i Europa, og hvis hvi-de Frakker i København snart kun er repræsenteret af gamle Philipsen paa Amagertorv, florerer stadig i Buda-pest, hvor de endog optræder i Kolonier.

Rundt om paa Gadehjørner og Plad-ser ser man dem i smaa Klynger, særlig udenfor Hotellerne.

Sågen er, at disse Bybude optræder

1695
som Fremmedførere og ogsaa paatager sig om Natten at være Vejvisere for Tu-rister, ligesom vore Bybude i sin Tid „morede Svenskerne“.

Man træffer dem overalt med deres helt festlige røde Militærkasket med blankt Messingskilt, og Vejen gaar i Re-gelen ud til „Stadtsparken“.

*

Stadtsparken spiller samme Rolle for Budapest som Prateren for Wien, men den er nok saa morsom, og den har mere Landkolorit.

Her ude er alle Forlystelser samlet paa eet Bræt, med *Zoologisk Have, Luna-Park, Kinografer, Muntert Hjørne* og tal-rige store Kafeer og Restauranthaver med Musik.

Alligevel synes man at have ment, at alt dette ikke er tilstrækkeligt, og man er for Tiden i Færd med at opføre en Kæmpebadeanstalt. Denne skal have 2000 Badekamre, der grupperer sig om et mægtigt indemuret Bassin. I dettes Bund er varme Kilder, saa at man er i Stand til ved Blanding med koldt Vand at regulere Temperaturen nøjagtigt som man ønsker.

Budapest har allerede talrige store og mindre Badeanstalter baade i den tyrki-ske og i den europæiske Del, med stolte Navne som *Kejserbad, Kongebad* og *Sankt Lukasbad*, der har 11 Kilder, med en Temperatur fra 20 til 60 Grader Cel-sius, og som er omgivet af en smuk Park.

Kejserbadet er i Klosterbrødres Be-siddelse, og dets 10 Kilder giver 120,000 Hektoliter Vand i Døgnet.

Alligevel vil man altsaa nu have en

ny Kæmpebadeanstalt med Hotel og Restaurant ude i „Stadtparken“ eller „Stadtwäldchen“, som man ogsaa siger, men foreløbig er Arbejdet standset, fordi man mangler et halvt Hundrede Milliarder.

*

Mellem Forlystelserne i „Stadtwäldchen“ er ogsaa en Cirkus, der dirigeres af Københavnerens gamle Bekendt, *Mathias Beketow*. Den lille Russer er lige saa væver som altid og har det samme poliske Blink i Øjet som tidligere, men om Munden med den stumpede Pibe er der et alvorligt Drag.

— Ak ja, kære Felix, sagde han dog muntert, da jeg traadte ind i hans Kontor, der ligner et Raritetskabinet og i hvilket der ogsaa er mange Københavnerminder — hvad er det ikke sket, siden vi saa hinanden sidst?

Det var i 1913; jeg skulde være kommet igen i 1914 og følgende Aar. Saa brændte den kære gamle Cirkus i Jernbanegade, og saa kom Krigen.

Den var endda ikke det værste, skønt den var slem nok, men saa fulgte Revolutionen. Rødgardisterne trængte om Natten ind til mig og min Hustru — et Medlem af Cyklefamilien Klein —, og vi maatte aflevere alt, hvad vi havde af Penge, Smykker og Værdisager.

Derefter blev Cirkus konfiskeret, men jeg har nu faaet den tilbage paa 6 Aar. Jeg maa slide haardt i det, thi jeg har tabt alt, ogsaa 40,000 Kr, som jeg havde taget ud af Landmandsbanken i København, fordi man fortalte mig, at den var usolid.

Nu bor jeg og min Kone selv her i Cirkus og arbejder fra Morgen til Aften. Forretningen gaar ganske godt, saa vi baade har faaet anskaffet Heste og Materiel. Mit højeste Ønske er en Gang endnu at komme til København.

Hils alle gamle Venner fra mig!

Felix.